

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția:
Piața Unirii No. 3.
Administrația:
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

Abonament:
Exemplarul 5 Lei
Pe un an 200 Lei

PARTEA OFICIALĂ

STATUL PERSONAL

al Diecezei române unite de Oradea-Mare pe anul 1931.

Episcop diecezan.

I. P. S. S. Dr. *Valeriu Traian Frențiu*, Arhiepiscop, Asistent al Tronului Pontificiu, decorat cu *Paliiul sacru*.

Capitulul catedral.

1. Prepozit: *Ilmul Dr. Iacob Radu*, protonotar apostolic a. i. p.
2. Canonic lector:
3. Canonic cantor: *Ilmul Dr. Gheorghe Miculaș*, prelat papal, vicar general episcopesc, Rectorul Seminarului teologic și domestic din Oradea.
4. Canonic custode: *Revmul Petru Tămăian*.
5. Canonic școlastic: *Revmul Dr. Grigorie Pop*, camerar papal.
6. Canonic cancelar: *Revmul Augustin Maghiar*.

Canonici onorari.

1. *Revmul Alexandru Gera*, vicar foraneu, protopop paroh I în Carei.
2. *Revmul Gheorghe Mureșan*, paroh în Moftinul-Mic.
3. *Revmul Camil Sălăgian* I. director al liceului de băieți din Beiuș.
4. *Revmul Cornel Sabo*, directorul școlii normale diecezane din Oradea.

Consistorul episcopesc.

Președinte: I. P. S. S. Episcopul diecezan.

Asesori: Membrii Veneratului Capitul catedral și canonicii onorari și următori: *Ignăție Sabo*, Arhidiacon on., paroh în Șuncuiuș; *Dr. Paul Lauran* protopop emerit, paroh în Vad; *Dr. Valer Hetco*, Arhidiacon on., protopopul Beiușului, paroh în Beiuș; *Romul Buzilla*, Arhidiacon on., protopopul Ierului, paroh II în Vașad; *Pamfil Ossian*, vicar foraneu, protopopul Șimleului, paroh I. în Șimleu; *Gheorghe Maior*, Arhidiacon on., protopopul districtului central, paroh I. în Oradea-Olosig; *Ioan Sălăgian*, paroh în Andrid; *Iosif Pataky*, protopop emerit, paroh I. în Sanislău; *Petru Cupcea*, Arhidiacon on., protopopul Supurului, paroh în Supurul-de-Jos; *Dr. Constantin Pavel*, Arhidiacon on. profesor la liceul de băieți din Beiuș; *Francisc Hubic*, Arhidiacon on., profesor la Academia Teologică din Oradea; *Alexandru Mihuțiu*, cassier diecezan; *Iuliu Pap*, paroh în Domăneșt; *Ludovic*

Vida, camerar papal, paroh II. în Carei; *Vasile Barbul*, primnotar consistorial; *Dr. Vasile Chirvaiu*, profesor la Academia Teologică; *Dr. Nicolae Flueraș*, directorul liceului de băieți din Beiuș; *Gheorghe Barna*, profesor la Academia Teologică din Oradea; *Dr. Ludovic Tăutu*, profesor la Academia Teologică din Oradea; *Emil Bran*, Arhidiacon on., paroh I. în Oradea-Orașul nou; *Grațian Flonta*, Arhidiacon on., paroh în Căjălul; *Alimpiu Coste*, Arhidiacon on., protopop emerit, paroh în Ceheiu; *Antoni Bălibanu*, Arhidiacon on., protopopul Marghitei, paroh în Marghita; *Domițian Cupșa*, Arhidiacon on., protopopul Tășnadului, paroh în Tășnad; *Traian Trușașiu*, Arhidiacon on., protopopul Zălaului, paroh în Zălau; *Emil Ostate*, protopop emerit, paroh în Măeriște; *Valentin Copos*, protopop emerit, paroh în Bobota; *Ioan Pop*, paroh în Popești; *Emil Lobonț*, paroh în Boian.

Asesori din alte dieceze.

Ilmul Ioan Boros, prepozitul Capitulului Catedral din Lugoj, prelat papal; *Aurel C. Domșa*, protopopul Blajului; *Dr. Zenovie Păclășeanu*, director general, *Dr. Ioan Bălan*, canonic metropolitan; *Dr. Nicolae Brînzeu*, canonic catedral din Lugoj; *Dr. Alexandru Pteancu*, inspector general al școlilor secundare din Ardeal; *Victor Ghitta*, protopop emerit, paroh în Șiria; *Victor Pop*, protopop emerit, paroh în Șeitin; *Ioan Turdean*, paroh în Săsari.

Fisc cons.

M. On. Alexandru Mihuțiu, cassier diecezan.

Oficiul diecezan.

Primnotar consistorial: *Vasile Barbul*; *notar consistorial*: *Ioan Cheregi Crișan*; *exactor diecezan*: *Nicolae Bretan*; *arhivar*: *Corneliu Torsan*; *actuari*: *Augustin Olah* și *Emil Lobonțiu*; *advocați diecezași*: *Dr. Demetriu Kiss* și *Dr. Vasile Bledea*; *preot misionar*: *P. Dr. Dominic Neculăș*.

Oficiul administrativ al fundațiilor diecezane.

Director: *Dr. Grigorie Pop*, canonic școlastic; *contabil*: *Ioan Chișiu*; *cassier*: *Alexandru Mihuțiu*.

Tribunalul matrimonial.

Președinte: *Dr. Grigorie Pop*; *Asesori*: *Dr. Iacob Radu*; *Cornel Sabo*; *Gheorghe Maior*; *Alexan-*

dru Mihăițiu; Dr. Ludovic Tăutu; Gheorghe Barna; Dr. Gavril Stan; *Defensor matrimonial*: Dr. Vasile Chirvaiu; *Notar*: Ioan Chișiu.

Exactoratul diecezan.

Președinte: Petru Tămăian; *Membrii*: Canonicii actuali și onorari și: Gheorghe Maior; Dr. Valerj Hetco; Petru Cupcea; Dr. Paul Lăuran; Dr. Constantin Pavel; Iosif Pataky; Vasile Barbul; Gheorghe Barna; Mihai Boca; Simeon Gocan; Ambroziu Iluțiu. *Notar*: Nicolae Bretan.

Comisia examinatoare a profesorilor de religie și a ordinanzilor.

Președinte: Rectorul Seminarului teologic; *Membrii*: profesorii Academiei teologice.

Seminarul teologic și cel domestic pentru elevii dela liceu și dela școala normală.

Rector: Ilmul Dr. Gheorghe Miculaș; *vice-rector*: Ioan Chișiu; *Spiritual*: Dr. Gavril Stan; *prefecți de studii*: Dr. Coriolan Tămăian la Seminarul teologic, Gheorghe Naghi la Seminarul domestic și Fr. Marcus Keller, Fr. Nicolae Dries și Fr. Matias Gașpar la internatul școlii normale; *Administratoari*: Vasile Șimon.

Academia teologică.

Rector: Ilmul Dr. Gheorghe Miculaș; *profesori*: Francisc Hubic; Dr. Vasile Chirvaiu; Gheorghe Barna; Dr. Ludovic Tăutu; Dr. Gavril Stan și Mihai Sălăgianu.

Colegiul Serafic.

Director: P. Dr. Dominic Neculăeș; *Profesori*: Dr. Gavril Stan și Dr. Coriolan Tămăian.

Școala normală diecezană din Oradea.

Director: Cornel Sabo; *profesori*: Dr. Vasile Chirvaiu; Mihai Sălăgian; Petru Fodor; Ambroziu Iluțiu; Dr. Coriolan Tămăian; Vasile Bolca; Fr. Nicolae Dries; Vasile Bondrea; Alexandru Timošenco; Gheorghe Naghi; Nicolae Cădar; Ioan Savu.

Școala de aplicație.

Institutori: Fr. Matia Gașpar la băieți și Sora Sabina Minișan la fete.

Liceul de băieți din Beiuș.

Director: Dr. Nicolae Flueraș; *profesori*: Camil Sălăgian, Ioan Bușifia, Dr. Constantin Pavel, Victor Popovici, Ioan Teiușan, Traian Tămaș, Teodor Naghi, Ștefan Musta, Nicolae Fântănar, Coriolan Gherman, Ioan Nicolas, Gheorghe Ardelean, catehet ortodox: Moise Popoviciu, medicul liceului: Dr. Ioan Bozac.

Internatul Pavelian de băieți din Beiuș.

Rector: P. Aloisiu Barral; *prefect de studii*: Păr. Atanasiu Mertos, P. Nichifor; *econom*: P. Iustin Bonnet.

Liceul de fete din Beiuș.

Directoară: Elisa Dr. Pavel n. Ștefanica; *profesoare*: Angela Sălăgian n. Butean, Elena Dr. Bozac n. Butean, Valeria Ștefanica, Bibiana Neș, Elena

Musta, Fabiola Hetco, Lucia Cămpian, Păr. Ludovic Barral, P. Teodor Mateiu, Gavril Tăutu, Aurora Tămaș, Valeria Antal, Maria Bânda, Dr. Cornel Neș.

Internatul Pavelian de fete din Beiuș.

Spiritual: Teodor Mateiu; *medic*: Dr. Cornel Neș; Internatul e condus de Surorile Congregației Oblatelor Asumpționiste.

Preoți aplicați în serviciul statului.

Ioan Iepure, profesor la liceul „Gh. Șincai” din Baia-Mare; Gheorghe Hetco, directorul liceului „Gh. Șincai” din Baia-Mare; Paul Voștinar, directorul liceului de fete „Oltea-Doamna” din Oradea; Petru German, profesor la liceul „Gh. Șincai” din Baia-Mare; Silviu Tămaș, profesor la liceul „M. Eminescu” din Satu-Mare; Gheorghe Pteancu, profesor de religie la școala normală de băieți din Năsăud; Romul Erdeli, profesor de religie la liceul „Simeon Barnuțiu” din Șimleu; Victor Pop, profesor la liceul „S. Bărnuțiu” din Șimleu; Augustin Cosma, inspector școlar; Antoniu Pop, profesor de religie la liceul „Em. Cojdu” din Oradea; Coriolan Pop, profesor de religie la liceul „V. Lucaciu” din Carei; Iuliu Muth, directorul școlii de ucenici din Oradea; Ioan Mărcuțiu inv. pens.; Tit Pop, profesor de religie la școala normală din Carei; Liviu Trufașiu, profesor de religie la gimnaziul din Zalău; Teofil Bălibanu, profesor de religie la școala normală de fete din Șimleu.

Districtele protopești.

I. Protopopiatul Central cu sediul în Oradea.

Jud. Bihor.

Protopop: *Gheorghe Maior*.

1. Aușeu, poșta Aleșd, adm. par. Vasile Boroș.
2. Beliu, paroh Iosif Nistor.
3. Betfia, poșta Rontău.
4. Beznea, poșta Bratca, paroh Ioan Clintoc.
5. Borod, paroh Adrian Muntean.
6. Borozăl, poșta Borod, paroh Demetriu Pop.
7. Ciheiu, poșta Băile-Felix, paroh Victor Ter-novean.
8. Cordău, poșta Apateu, paroh Petru Gherman.
9. Dubricionești, poșta Vad, adm. par. Lazar Apateanu.
10. Episcopia-Bihor, paroh Mihail Boca.
11. Girișul-de-Criș, poșta Tarian, par. And. ei Pelle.
12. Groși, poșta Aleșd, paroh Eduard Bacoșiu.
13. Haieu, poșta Băile-Felix, paroh Ioan Cinca.
14. Nojorid, poșta Leș.
15. Oradea-Olosig I, paroh Gheorghe Maior.
16. Oradea-Olosig II, adm. par. Vasile Stan.
17. Oradea-Orașul nou I, paroh Emil Bran.
18. Oradea-Orașul nou II.
19. Salonta.
20. Sântandreu, paroh Victor Cinca.
21. Sântăul-Mare.
22. Sititelec, poșta Gepiu, adm. par. Gheorghe Vereș.
23. Șauaieu, poșta Apateu, adm. par. Alexandru Nistor.
24. Topa-de-Criș, poșta Vad, paroh Gheorghe Bonea.
25. Vad, paroh Dr. Paul Lăuran.

II. Protopopiatul Beiuşului, cu sediul în Beiuş.

Jud. Bihor.

Protopop: *Dr. Valer Hetco.*

1. Băiţa, paroh Gheorghe Voşţinar.
2. Beiuş, paroh Dr. Valer Hetco.
3. Delani, poşta Remetea, adm. par. Demetriu

Şaitoş.

4. Dicăneşti, poşta Lazuri, paroh Ioan Gârleanu.
5. Drăgeşti, adm. par. Dr. Aloisiu Herciu.
6. Drăgoteni, poşta Remetea.
7. Finiş, paroh Aurel IluŃiu.
8. Fiziş, poşta Beiuş, adm. par. Vasile MuŃgu.
9. Cruilung, poşta Lazuri.
10. Holod, poşta Vintere, adm. par. Victor Ghergariu.

11. Joăniş, poşta Beiuş, paroh Ioan Vlaicu.
12. Mociar, poşta Tinca, adm. par. Alexandru

Găvruş.

13. Negru, poşta Beiuş.
14. Petrani, poşta Beiuş, adm. par. Gheorghe

Marta.

15. Pocola, poşta Beiuş.
16. Prisaca, poşta Uileacul-de-Beiuş, adm. par.

Liviu Marele.

17. Rogoz, poşta Vintere, adm. par. Cornel Marian.
18. Sâmbăta, paroh Paul Tămăian.
19. Şuncuiuş, paroh Ignăţie Sabo.
20. Uileacul-de-Beiuş, adm. par. Alexandru Chişiu.
21. Văłani-Beiuş, poşta Uileacul-de-Beiuş, adm.

par. Gheorghe Oros.

22. Vintere, adm. par. Virgil Muntean.

III. Protopopiatul Marghitei, cu sediul în Marghita.

Jud. Bihor.

Protopop: *Antoniu Bălibanu.*

1. Abrămuş, paroh Coriolan Man.
2. Almaşul-Mare, poşta Balc, paroh Gheorghe

Podina.

3. Cenaloş, poşta Săniob, adm. par. Romul

Mădăras.

4. Cheş, paroh Gheorghe Moody.
5. Chioag, poşta Spinuş, adm. par. Aurel Lazar.
6. Ciuleşti, poşta Spinuş, adm. par. Dezideriu

Zurbău.

7. Ciutelec, adm. par. Demetriu Hălmăgian.
8. Crestur, poşta Abrămuş.
9. Derna, adm. par. Vasile Pitic.
10. Dijir, poşta Marghita, adm. par. Ioan Mateiu
11. Fegernic, poşta Sârbi.
12. Ghida, poşta Marghita, paroh Vasile Terdic.
13. Gurbęşti-Seliştea, poşta Ciuleşti.
14. Marghita, paroh Antoniu Bălibanu.
15. Păuleşti, poşta Spinuş.
16. Petreu, adm. par. Alexandru Terdic.
17. Popeşti, paroh Ioan Pop.
18. Sacalasaşu, poşta Derna.
19. Sântilazar, poşta Mişca, adm. par. Coriolan

Ternovean.

20. Sarcău, poşta Sârbi, adm. par. Vasile Pop.
21. Sărsig, poşta Poclusa, adm. par. GraŃian

Mateiu.

22. Sfârnaş, poşta Săniob, paroh Teodor Lăzin.
23. Spinuş, adm. par. Liviu Moza.
24. Suplacul-de-Bărcău, paroh Ioan Bruchental.
25. Tria, poşta Derna, adm. par. Ilie Popa.

Vicariatul foraneu al Săţmarului.Vicar: *Alexandru Gera.***IV. Protopopiatul Careilor, cu sediul în Carei.**Protopop: *Alexandru Gera.*

1. Amaş, poşta Satu-Mare, jud. Săţmar, paroh Ignăţie Chirvaiu.

2. Arded, jud. Săţmar, paroh Cornel Darabant.
3. Baba-Novac (Ludoveni) jud. Săţmar, adm. par. Petru Iancic.

4. Carei I., jud. Sălaj, paroh Alexandru Gera.

5. Carei II., jud. Sălaj, paroh Ludovic Vida.

6. Carei III., jud. Sălaj, paroh Vasile Terdic.

7. Craidoorolş, jud. Săţmar, paroh, Ilarie Gael.

8. Domăneşti, jud. Sălaj, paroh Iuliu Pop.

9. Ghenciu, jud. Sălaj, adm. par. Sever HriŃiu.

10. Hirip, poşta Arded, jud. Săţmar, adm. par.

Gheorghe Şinca.

11. Istrău, poşta Sănmiclăuş, jud. Sălaj, paroh Ioan Ternovean.

12. Lucăceni (Urmaşii lui Lucaci), jud. Sălaj.

13. Mădăras, poşta Arded, jud. Săţmar.

14. Moffinul-Mic, judeţul Sălaj, paroh Gheorghe

Mureşan.

15. Pişcari, poşta Terebeşti, jud. Săţmar, paroh Iosif Mihalca.

16. Ruşeni (Ruşi), poşta Viile-Săţmarului, jud. Săţmar, paroh Nicolae Cămpian.

17. Sănmiclăuş, jud. Săţmar, paroh Mihai Pop.

18. Sătmărel, jud. Săţmar, paroh Vasile Boroş.

19. Tătareşti, poşta Viile-Săţmarului, jud. Săţmar, paroh Vasile Başti.

20. Terebeşti, jud. Săţmar, paroh Iuliu Vălean.

21. Tiream, jud. Sălaj, paroh Teodor Gherman.

V. Protopopiatul Ierului cu sediul în Valea-lui-Mihail

Jud. Sălaj.

Protopop: *Romul Buzilla.*

1. Adoni.

2. Andrid, paroh Ioan Sălăgian.

3. Cheniz, poşta Şilindru, paroh Augustin Sabo.

4. Ciumeşti, poşta Sanislău, adm. par. Augustin

Mureşan.

5. Curtuiuşeni, paroh Eugen Ghentiu.

6. Dindeşti, paroh Aurel Mureşan.

7. Galoşpetreni, paroh Gheorghe Chişiu.

8. Hotoan, poşta Sanfău.

9. Pişcolt, paroh Florian Sălăgian.

10. Portiţa, poşta Carei, paroh Nicolae Sabo.

11. Resighea, paroh Cornel Abrudan.

12. Săcueni, jud. Bihor.

13. Sanislău I. paroh Iosif Patachi.

14. Sanislău II., paroh Aurel PăşcuŃiu.

15. Simian.

16. Şilindru, paroh Gheorghe Cavaşi.

17. Tarcea, paroh Traian Mihalca.

18. Valea-lui-Mihai, paroh Emil Pereni.

19. Vezendiu, poşta Carei, paroh Nicolae Botta.

20. Vaşad I., paroh Gheorghe Hubic.

21. Vaşad II., paroh Romul Buzilla.

VI. Protopopiatul Tăşnadului, cu sediul în Tăşnad.

jud. Sălaj

Protopop: *Domişian Cupşa.*

1. Blaja, poşta Tăşnad, adm. par. Petru Scridon.

2. Boian, poşta Păţal, paroh Emil LobonŃiu.

3. Căuaş, paroh Gheorghe Filip.

4. Cehal, poșta Cehăluț, paroh Ioan Pereni.
5. Chegea, poșta Săcășeni, adm. par. Ioan Muth.
6. Cig, poșta Sâncraiu, paroh Paul Nodiș.
7. Eriu-Sâncraiu, paroh Ioan Filip.
8. Ghenetea, poșta Marghita, jud. Bihor, paroh Vasile Anca.
9. Ghiroft, poșta Sâncraiu, adm. par. Corne Lăpădat.
10. Giungi, poșta Girișa, jud. Sătmăr, paroh Iosif Ciintoc.
11. Meșentiu, poșta Sâncraiu, paroh Iuliu Pop.
12. Pătal.
13. Pătălușa, poșta Pătal, adm. par. Vasile Hoblea.
14. Pir, paroh Flaviu Serbac.
15. Santău.
16. Sărăuad, paroh Teodor Vaida.
17. Satul-Mic, poșta Sâncraiu, paroh Nicolae Iuhas.
18. Săuca, paroh Aurel Ghilea.
19. Silvaș, poșta Săuca, paroh Ioan Lobonț.
20. Sudurău, poșta Santău, adm. par. Virgil Trușău.
21. Tășnad, paroh Domițian Cupșa.

Vicariatul foraneu al Sălajului.

Vicar: Pamfil Ossian.

VII. Protopopiatul Șimleului.

Jud. Sălaj.

Protopop: Pamfil Ossian

1. Bădăcin, poșta Pericei, adm. par. Vasile Pop.
2. Ceheiu, poșta Șimleul-Silvaniei, paroh Alimpiu Coste.
3. Coznicul-de-Jos, poșta Ip, paroh Victor Bruchental.
4. Criștelec, poșta Uilacul-Șimleului, paroh Ioan Oltean.
5. Drighiu, poșta Nușfalău, paroh Ștefan Sabău.
6. Fizeș, poșta Valcăul-de-Jos, adm. par. Gavril Chindriș.
7. Halmășd, adm. par. Vasile Enghiș.
8. Iaz, poșta Nușfalău, adm. par. Leontin Filip.
9. Măeriște, poșta Șarmășag, paroh. Emil Ostate.
10. Mal, poșta Crasna.
11. Marca, poșta Suplacul-de-Bărcău, adm. par. Ilie Petri.
12. Marin, poșta Crasna, adm. par. Vasile Chira.
13. Nușfalău, adm. par. Virgil Sima.
14. Pericei, paroh Alexandru Sima.
15. Plopiș, poșta Nușfalău, adm. par. Alexandru Safirescu.
16. Porț, poșta Suplacul-de-Bărcău, adm. par. Ilie Vetișan.
17. Săg, poșta Crasna, paroh Florian Găvrițaș.
18. Siciu, poșta Șimleul-Silvaniei, paroh Avram Dragoș.
19. Șimleul-Silvaniei I, paroh Pamfil Ossian.
20. Șimleul-Silvaniei II, paroh Vasile Moody.
21. Șumal, poșta Suplacul-de-Bărcău, adm. par. Grigore Balota.
22. Valcăul-de-Jos, paroh Vasile Pop.
23. Valcăul-de-Sus, poșta Valcăul-de-Jos, paroh Victor Tr. Pop.

VIII. Protopopiatul Supurului.

Jud. Sălaj.

Protopop: Petru Cupcea.

1. Acăș, paroh Ioan Trușău.

2. Babșa, poșta Bogdand, adm. par. Ioan Chirila.
3. Beltiug, jud. Satu-Mare, adm. par. Leontin Ciula.
4. Bicaz, poșta Hodod, adm. par. Gheorghe Chișiu.
5. Bobota, paroh Valentin Copos.
6. Chieșd, poșta Șarmășag, par. Laurențiu Avram.
7. Corni, poșta Hodod, par. Gheorghe Gavriș.
8. Corund, poșta Sup rul-de-Jos, par. Victor Vașvari.
9. Curitău, par. Valentin Sima.
10. Derșida, adm. par. Iosif Cavași.
11. Doh, poșta Carastelec adm. par. Gheorghe Pop.
12. Giorocuta, poșta Supurul-de-Jos, paroh Aurel Papiu.
13. Ciurtelecul-Șimleului, poșta Șarmășag, par. Ioan Taloș.
14. Hurez, poșta Supurul-de-Jos, adm. par. Romul Mihalca.
15. Mălădie, poșta Uilacul-Șimleului, paroh Augustin Moldovan.
16. Racova, poșta Supurul-de-Jos, adm. par. Teodor Pilca.
17. Sighetul-Silvaniei, poșta Șarmășag, paroh Vasile Pop.
18. Supurul-de-Jos, paroh Petru Cupcea.
19. Supurul-de-Sus, poșta Supurul de jos, paroh Emil Deac.
20. Unimăt, poșta Supurul-de-Jos.
21. Zalnoc, poșta Bobota, paroh Ioan Bulean.

Protopopiatul Zălăului.

Jud. Sălaj.

Protopop: Traian Trușău.

1. Aghireș, adm. par. Ioan Fărcău.
2. Badon, poșta Borla, paroh Alimpiu Filip.
3. Bănișor, poșta Crasna, paroh Dioniziu Vicaș.
4. Bocșa, paroh Simeon Barboloviciu.
5. Căfăluș, poșta Crasna, paroh Grațian Flonta.
6. Căfălușa, poșta Crasna, paroh Alexandru Cadar.
7. Chilioara, poșta Dioșod, paroh Patriciu Mușan.
8. Cizer, paroh Aurel Orian.
9. Coșei, poșta Dioșod, paroh Ioan Pop.
10. Crasna, paroh Emil Pop.
11. Crișeni, poșta Zălau, paroh Constantin Iuga.
12. Cârceiu, paroh Ioan Nemeș.
13. Hereclean, poșta Aghireș, paroh Alexandru Pocol.
14. Horoat-Petenia, poșta Crasna, paroh Victor Cristea.
15. Hirez-Ponița, poșta Crasna.
16. Ortelec, poșta Mirșid, paroh Iuliu Chereșteșiu.
17. Peceiu, poșta Crasna, paroh Ioan Aluaș.
18. Pria, poșta Cizer adm. par. Gavril Pop.
19. Recea, poșta Vârșolț adm. par. Nicolae Coștea.
20. Stârciu, poșta Crasna, adm. par. Victor Cosma.
21. Șeredeu, poșta Crasna, adm. par. Ioan Ghițu.
22. Vârșolț.
23. Zălau, paroh Traian Trușău.

No. 232/1931.

Caz de morală-pastorală de rezolvit.

În conformitate cu dispozițiunea Sinodului nostru diecezan din anul 1926 (Decr. XVI. § 20) lăsăm tuturor preoților Noștri din pastorație, precum și cateheților dela orice categorie de școală, să rezolve următorul caz de morală pastorală:

Teodor ajuns la adânci bătrânețe vine să se spovedească și să se cuminece și el de Sf. Paști. Întrebat când s'a mărturisit mai pe urmă, spune că nu s'a mărturisit nici odată până acum; toate viața a petrecut-o la munte, departe de sat și de biserică. Nu ști nici o rugăciune și nu ști nici să cetească.

Preotul îl dojenește pentru că nu s'a spovedit nici odată în viață și fiindcă nu ști nici să se roage, nici cei cuminecătura, îl dimite fără să-l mărturisească, zicându-și că unuia ca aceasta nu i se poate da deslegare, fiindcă nu ști nici ce este cuminecătura, nici rugăciunile: „Tatăl nostru“, măcar.

1. Ce cunoștințe religioase se cer pentru ca cineva să poată fi deslegat în mărturisire?

2. Cum trebuiesc tratați penitenții ca și cel în chestiune?

Rezolvirile în scris se vor înainta acestui Ordinariat până în 15 Martie crt.

Oradea, la 21 Ianuarie 1931.

Bacalaureatul clericilor.

Ordinariatul de Cluj-Gherla în „Curierul Creștin“ No. 3 publică următoarea adresă a Înalțului Minister al Instrucțiunii cu No. 179527 din 10 Ianuarie 1931: Preasfințite, La adresa Prea Sfinției Voastre No. 2235 C.—1930 avem onoare a Vă ruga să binevoiți a ne înainta tabloul Clericilor, cari doresc a depune examenul de bacalaureat, cu datele personale ale fiecăruia și cu afestarea Serviciului Instrucțiunii din Directoratul Ministerial Cluj, că nu s'a prezentat niciodată la examenul de bacalaureat, Ministrul fiind dispus a le acorda acest drept pentru sesiunile anului 1931. p. Ministru ss *Indescifrabil*, director ss *Indescifrabil*.

Întrucât ar fi și între clericii și preoții Noștri tineri, cari ar putea beneficia de favorul pus în prevedere, lăsăm, ca cei interesați de urgență să Ne înainteze datele lor personale și certificatul recerut dela Directoratul Ministerial, ca să putem interveni în favorul lor. Oradea, 31 Ianuarie 1931.

PARTEA NEOFICIALĂ**Spicuri din Enciclica „Casti Connubii“ despre căsătorie.**

Aruncând o privire asupra publicațiilor din ultimele trei săptămâni, în toate colțurile lumii civilizate întâlnim un ecou ieșit în urma cuvintelor din enciclica despre căsătoria creștinească, dată de Preafericitul Părinte în 31 Dec. 1930; ecou justificat, fiind vorbă despre un lucru care privește întreaga societatea omenescă.

În fond este adevărul creștinesc descoperit despre căsătorie, unul din cele 7 sacramente. Știut este că cele două sacramente din urmă, preoția și căsătoria, tind la desăvârșirea omului din punct de vedere social. Or, preoția, din natura ei fiind rezervată numai labirinturilor mai interne ale Bisericii, din partea singuraticilor credincioși nu cere decât, ca ei să corespundă îndrumărilor date de către cler întru sfințenia lor, adică preoția se dă unora întru sfințirea multora, până când căsătoria este sacramentul multora legat de natura omenescă, atingând singuraticile persoane, cari sunt chemate la o adevărată conlucrare la binele comun de existență și sfințenie. Cu dreptul deci tratarea acestei materii atinge mai vădit interesul întregii omeniri, mai ales dacă pornește dela auctoritatea bisericească supremă, cum est cazul de față.

Pe lângă aceea, deși în fond ni s'ar părea că sunt adevăruri deja cunoscute, vechi, — dar nu învechite, căci în creștinismul viu nu este nimic învechit ci totul este vecinic nou, — deșteaptă interesul, și dorul de a citi aceasta enciclică îl alimentează înșasi forma în care sunt expuse adevărurile; concis, și bine dovedite da, însă în plus, după cum se spune la începutul ei, e vorbă despre căsătoria creștină din punct de vedere al „împrejurărilor, nevoilor, greșelilor și vițiilor actuale din familie și societate“, adică cu referință la timpurile noastre.

Iată de ce în fața futurora, chiar și a celor cari stau departe de sinul Bisericii adevărate, este un: „aduți aminte“! precum dovedesc multele comentare ce s'au făcut și se fac, și va lăsa negreșit o impresie

neștearsă, mai ales asupra celor cari vizați fiind se vor privi în față.

Iată ce ne amintește:

Instituție divină. Căsătoria nu e opera oamenilor, produsul minții omenești, lăsată la placul omului, ci este de odată cu natura omenescă de origine dumnezească, dela Dumnezeu autorul naturii, iar de Răscumpărătorul acestei naturi, este confirmată, nobilitată și dată în grija miresei sale, în grija Bisericii, cu libertatea individuală de a contrage legătură matrimonială, ori a urma sfaturile evanghelice.

Scopul. Dumnezeu, ființa intelectuală în gradul cel mai înalt, a avut în vedere un scop de trei bunuri, resumat de Sf. Augustin în trei cuvinte: copii, credință, Sacrament, cari dacă se verifică, se poate spune despre căsătorie că e bună, dupăcum bun este orice lucru care-și ajunge scopul, îndeplinește condițiile pentru cari este creat. Oamenii există nu numai pentru ca să moștenească pământul, ci și cerul; deci copiii trebuie să fie bine crescuți, membrii sfinți ai Bisericii, servitori a lui Dumnezeu, pe care omenirea trebuie să-L cinstească ca și Părinte ceresc, de unde derivă, că acesta este scopul principal, iar restul prețins și presupus numai pentru obținerea acestuia în întregime.

Așa credința reciprocă și unirea nedespărțită, însoțită de o conștiință curată și iubire dreaptă, este necesară pentru bunul ființelor noi, prevăzut de Dumnezeu, de unde: „ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă“ (Mat. 19, 6), ci una are să fie căsătoria pe vecie, nedespărțită până vor trăi, precum este și Cristos cu Biserica, cât aceasta va există pentru El. Unitatea și indisolubilitatea cu dreptul se numesc *proprietățile* acestei legături consfințite și ridicate la gradul de Sacrament.

După acestea enciclica se ocupă de relele ce stau împotriva căsătoriei, cu toate însușirile ei și batjocoresc o instituție atât de sacră în chipul cel mai josnic, rele tolerate, și propovăduite și de spectacole

și încercări literare tot în numele sacru al artelor, precum și de scrieri cu false pretenții științifice, cari toate duc la consecvențe înspăimântătoare: atentate, și uneltiri împotriva procreării, împotriva drepturilor Bisericii, căreia i-a fost concretizat și acest sacrament cași altele.

Se condamnă toată pornirea păcătoasă la care unii se cred induși de cunoscutele motive sociale „închippuite și exagerate”, comit un adevărat atentat la viața aproapelui, când în ceea ce nu este sub stăpânirea lor, se fac pe sine stăpâni, chiar și persoane străine, adecă de mâna a doua, cași unii medici, nevrednici de nobilul lor titlu. În mod fraudulos din complexul de drepturi și datorii aleg partea ușoară „fără nici o sarcină”, dând astfel libertate pornirilor, cari sunt sădite în natura omului pentru a-l îndupleca la împlinirea datoriei în împrejurări legitime.

Tot frauduloasă este și purtarea acelor, cari își vatăcă obligațiunile contrase în căsătorie din punct de vedere al credinței conjugale, printr'un libertinism din „prietinii false cu o a treia persoană”, ba merg mai departe, îndreptându-și rostul vieții familiare înafară de orbita ei legitimă, și înlocuind adevărata iubire curată, „care este fundamentul fericirii conjugale” cu o „potrivire oarbă de caracter” ce o numesc „simpatie”, zidind astfel casă, nu pe stâncă, ci pe nisip, a cărei ruină va fi mare (Mat. 7, 26—27).

Alături de aceste rele îndreptate cu o putere diabolică împotriva căsătoriei și a proprietăților ei, și în consecință împotriva sanctuarului familiar, zădărnindu-i scopul, mai avem divorțul cu drept de existență legiferat în atâtea state, deși este adevărata plagă a omenirii.

Pe acesta îl combate enciclica revendicând prerogativele căsătoriei de unire indisolubilă de drept divin.

De fapt nu se poate descrie răul ce-l provoacă divorțul rumpând legăturile unei familii; rău în familie, rău în stat.

Avem în fața noastră un mic tablou statistic despre numărul locuitorilor, căsătoriilor, divorțurilor, nașterilor și a celor născuți morți, în 7 ani consecutivi din deceniul ce trecu, (publicat în numărul din Dec. 1930 pe paginile revistei Periodica de re Morali, Canonica, Liturgica; Brugis, Romae) în 17 state din Europa și America, unde divorțul e în vigoare, iar ca pildă contrară avem două state catolice (Italia și Spania), cari sunt scutite de legea divorțului.

În genere nașterile, cari, după cum se știe, pe lângă divorțuri sunt supuse și altor crize mai de grabă chiar acolo unde divorțul este iertat, sunt puține în raport cu numărul căsătoriilor. În puține state de acestea avem o medie de trei nașteri la o căsătorie; de mai multe ori abia două, ba câte odată una la o căsătorie. Așa în anul 1923, în Statele Unite ale Americii de Nord, la 1 million 229 mii căsătorii, se înregistrează abia 1 milion 792 mii nașteri; tot așa în

1926. În schimb numărul divorțurilor înregistrate este când 165 mii, când 180 mii. Tot în țările cu divorț numărul celor născuți morți e considerabil, ceea ce arată nesocotința populației față de viitoarea generație și soartă a țării.

Până când în Spania și Italia, țări scutite de divorț media nașterilor este când 5, când 6 la o căsătorie.

De aceea enciclica tratând remediile împotriva puhoiului de rele deslănțuit asupra casei creștinești, nu uită, ca în zilele acestea, când toată lumea pare ocupață cu alfe crize, să îndemne în Domnul pe toți aceia cari au la îndămână puterea civilă, ca să nu uite criza provocată de uneltirile potrivnice familiei, cari uneltiri amenință și Statul, ci să se pună de acord cu Biserica în combaterea lor, dând ca pildă concordatul Italiei cu Sf. Scaun, care recunoaște căsătoria în toate drepturile și efectele civile, așa cum este regulată de sfințele canoane. De fapt noi știm de pildă că în Italia noul cod penal între delictul înșiră împiedecările nașterilor, cași un atentat, la existența națiunii conform moralei: până când uniunea din vara trecută a anglicanilor din palatul Lambeth în Londra, abia după multe șovăiri a dat o deciziune în materie de nașteri, deciziune care mai de grabă a produs o neînțelegere între congresiști și sminteală între înșiși anglicanii, cari nu s'au sfiiți să spună că așteaptă dela Roma un cuvânt dător de ton. Iată-l, îl au acum, primească-l căci este vocea descoperirii.

Incolo enciclica îndeamnă omenirea să țină seamă de voia lui Dumnezeu față de căsătorie și să se supună omul pe sine lui Dumnezeu și patimile șieși, nu viceversa; acte de religie și de pietate către Dumnezeu, ascultarea de Biserică mijlocitoarea darurilor, toate sunt necesare, precum și o adevărată pregătire și creștere a tineretului în vederea sacramentului căsătoriei. Toate aceste sunt necesare pentru o familie creștinească căci numai așa revine omenirea la familia creștinească, pentru care Piu XI a dat monumentalul document, dar se mai recere colucrarea tuturor și a persoanelor private nu numai a persoanelor sociale din oficiu.

Câte chestiuni delicate și vii, la ordinea zilei, mai atinge cuvântul Papei! Chestiuni sociale cași feminismul exagerat în aberații și tot felul de răătăcirii dăunătoare, apoi chestiunea muncitorească, cumularea averilor, cari dacă ar fi bine regulate și raționalizate acestea, s'ar putea alunga multe ispite din sinul multor familii, ar îndeplini fapte de îndurare, ar trăi viață cinstită făcându-și datoria, ascultând de sfaturile, îndemnurile și poruncile evanghelice; adecă dacă s'ar raționaliza viața materială și publică, n'ar trebui să se raționalizeze monstruos moartea și alte lucruri din viața privată.

Enciclica în extensiunea ei mare, se vede totuși mică și admirabil condensată, când urmărești ceea ce

cuprinde, atinge și rezolvă, adecă atâtea chestiuni actuale și de interes general, deci prețioase, ceea ce a făcut-o să pătrundă repede la toate clasele sociale pe tot locul.

Foarte bine spune despre ea „Deutsches Volksblatt“: „Nimic n'ar fi mai greșit decât a judeca aceasta enciclică numai din ecoul ce-l face acum. Ne aducem aminte de sgomotul făcut în jurul celei din anul trecut despre aducație fineretului; azi nu se mai discută, în schimb însă ea se află cași normă decizivă în mâna tuturor pedagogilor, a părinților a clerului și a politicienilor. Acelaș lucru se va petrece și cu aceasta. Adevărata muncă va începe numai după ce cele dinlău răsunele vor amuși.

Istoria ne va învăța că viața va da drept acestei enciclicii, ba poate se va convinge și generația de acum.

Catolicii punând în praxă sfaturile concrete, nu se vor găsi nici odată în contrast cu natura, ci totdeauna de acord cu legile ei.“

Dr. G. Stan.

CRONICI

— **CONSACRAREA ȘI INSTALAREA NOULUI EPISCOP AL MARAMUREȘULUI.** Vineri în 30 Ian. sărbătoarea celor Trei Sfinți, zi tradițională a Blajului, a fost consacrat întru episcop, cu mare solemnitate prin, punerea mâinilor Excelenței Sale Metropolitului Dr. VASILE SUCIU și a Exc. Lor Dr. IULIU HOSSU și Dr. ALEXANDRU NICOLESCU noul episcop de Baia Mare Exc. Sa Dr. ALEXANDRU RUSU. Luni în 2 Februarie c. noul episcop va fi instalat în noua sa catedrală și reședință în Baia Mare. În aceste momente de înaltă solemnitate sufletele noastre se ridică spre D-zeu dela care-i cerem har și putere pentru a putea ridica mărirea Sionului nostru sfânt întru mulți ani cu desăvârșită reușită. Iar pe fiii lui sufletești, cari pot fi mândri de persoana noului lor arhipăstor și cari, suntem siguri, că-l vor îmbrășișă cu toată dragostea lor, fără rezerve, îi felicităm că D-zeu i-a dăruit cu un arhieru așa distins. **INTRU MULȚI ANI STĂPÂNE!**

Un decret al S. Congregații Ceremoniale. „L'Osservatore Romano“ din 24 Ianuarie aduce, o decizie a S. Congregații Ceremoniale prin care S. Părinte, după ce a ascultat păreriile Cardinalilor cari compun acea Congregație, a decretat ca titlul de „Excelență Reverendisimă“, în afară de Patriarhii Bisericii atât latine cât și orientale și în afară de Nunții și Internunții Apostolici, să se mai dea tuturor Archiepiscopilor atât rezidențiali cât și titulari numai, deasemenea Măestrului de cameră a Pontificelui, Prelaților cari sunt Secretari ai Congregațiilor Romane, Secretarului supremului tribunal al „Signaturei Apostolice“, Prelatului Decan a „S. Rote Romane“ și în sfârșit Substitutului Secretăriei de Stat.

— **Conferința Astrului.** Duminică în 25 Ian. Asociația Studenților Români Uniți a ținut o frumoasă șezătoare în sala școlii normale. Exc. Sa episcopul

patronul Asociației a ținut cuvântul de deschidere îndemnând pe studenții creștini la viață conștientă religioasă. D-l *Petrușca Alexandru* președintele Astrului citește darea de seamă și schițează punctele programului viitor. Păr. Dr. *Al. L. Tăutu*, asistentul eclesiaslic al Asociației a ținut o expunere despre rostul și necesitatea organizației religioase a mirenilor și a studenților. Corul studenților a executat cântări, d-nii studenți Pop Valer și Buda Leontin au recitat poezii

Alte șezători vor urmă.

Arondarea protopopiatelor din dieceza Lugojului. Prin Decretul No. 40—1931 din 31 Dec. 1930 Protopopiatele din dieceza Lugojului au fost reduse dela 20 la 10 cu următoarele centre: 1. Timișoara (vicariat); 2. Lugoj; 3. Caraș cu sediul Oravița; 4. Bocșa-Montană; 5. Arad; 6. Hațeg (vicariat); 7. Hunedoarei cu sediul în Deva; 8. Orăștiei; 9. Jiului cu sediul Lupeni sau Petroșeni (nu se spune); 10. Ulpiei Traiane cu sediul Grădiște.

A murit archeologul Horațiu Marucchi. În ziua de 21 Ianuarie a. c. când biserica latină serbează amintirea S. Martire Agnes, a murit la Roma, cel mai vestit archeolog creștin, din timpul mai nou, Horațiu Marucchi. Originar din o familie nobilă din Piemont, s'a născut la 10 Noemvrie 1852 în Roma, în aceeași casă în care a și murit. A început să studieze matematica pe care însă o părăsește în curând, pentru a se dedica cu totul științelor archeologice, cari în a doua jumătate a veacului trecut au fost rechemate la nouă viață, de Ioan B. de Rossi. Ca profesor de archeologie, atât de pe catedrele universitare, cât și în ilustrarea asiduă a cimitirelor creștinești, deveni un apostol al credinții și al romanității. Rodul muncii sale neobosite sunt cele 500 de lucrări pe cari le-a publicat în diferite limbi. Pontificii Romani în nenumărate rânduri i-au exprimat recunoștința lor părintească pentru serviciile mari aduse cauzei catolice prin neobosita sa muncă, iar cu ocazia împlinirii alor 50 de ani în învățământ orașul Roma l-a decorat cu o medalie de aur, bătută anume pentru acest scop. Moartea lui a lăsat adânci impresii în sufletele acelor cari l-au cunoscut și au avut prilejul să-i asculte cuvântările însufleșite prin cari turna în inimile tuturor spiritul acela dătător de viață al martirilor, pe cari dânsul îi scotea din catacombele în cari și-a petrecut viața întreagă.

A. G. R. U. în parohii. Semnalăm înființarea Agrului în parohiile *Hațeg* cu 56 membrii, *Vad* cu 66 membrii, *Sântandrei* cu 25 membrii. Cu acest prilej rugăm pe On. Preoți, că împreună cu lista membrilor și a colizațiilor, la membrii activi să noteze care favor îl aleg din cele trei oferite de Comitetul diecezan: a) Vestitorul, b) 4 broșuri ale Agrului ori c) Călindarul dela Blaj.

Răsunetul mondial al Enciclicei „Casti connubii“. Enciclica S. Părinte Piu XI despre căsătoria creștină a avut un ecou îndelungat în presa din toate țările. Răspândirea acestui important document a fost într'adevăr excepțională. Nu numai ziarele catolice dar chiar și cele protestante au reprodus-o în întregime. Și la noi în țară s-au adus elogi frumoase. Interesantă a fost niziunța marilor ziare americane de a avea cât mai curând textul complet al acestui document papal. Oficiul telegrafic din Vatican a trimis textul englez complet, fără a-l adapta la stilul telegrafic, ba chiar și toate semnele punctuației. Telegrama de transmisiune conținea 20 de mii de cuvinte împărțite în 42 de telegrame cari au costat peste 50 mii de lire (aproape un jumătate milion de Lei). La puține ore după transmisiune agențiile din New-York erau deja în posesiunea textului englezesc, pe care ziarele americane l-au publicat pe întâia pagină. Foarte nimerit a fost numită această Enciclică „curajos cuvânt“ al Papei, în fața unui rău, pe care prea multă indulgență și o prea mare nepăsare tind să-l lărgească și mai mult, de vremece nu i se opune o reacție nici individuală nici colectivă. Sperăm să vedem și noi cât mai curând traducerea românească a acestei Enciclice, pentruca nu numai credincioșii noștri, ci toți Românii să o poată citi și astfel să cunoască limpede nu numai răul dar și remediile pentru a înlătura răul acesta, care subapă temeliile familiei și ale societății.

In atențiunea tuturor!

Vreți să cunoașteți pe scurt istoria Papatului Roman? sublima luptă în cursul istoriei a celor două puteri, cea bisericească și cea lumească? Originea, dezvoltarea și deslegarea „chestiunii române“?

Citiți frumoasa carte a marelui publicist francez Jean Carrère „**Le Pape**“, tradusă în rom. de „**Soc. sf. Ioan Gură de Aur**“ sub titlul

„TRIUMFUL PAPALITĂȚII“

Cartea conține și textul românesc al Legii garanțiilor, al Tratatului din Lateran și al Concordatului cu Italia. Fotografia Statului papal, Lista completă și autentică a tuturor papilor — dela Sf. Petru până la Pius XI. — Frumos și elegant executată, 304 pagini, coperta la litografie: Prețul 100 Lei.

Tipografia și Litografia Românească S. A., Oradea.

BIBLIOGRAFIE

Subt tipar: Compendiu de teologie morală, vol. I. Principiile moralei creștine de Păr. Dr. Aloisie L. Tăutu, prof. de teologie. 20—25 de coale de tipar, hârtie velină, format 8°, 200 Lei + porto. Pân'acum tipărite 10 coale. Va apare pe Paști!

Indiferentism sau catolicism? Câteva considerații de Dr. Victor Crișan, Lugoj, 1930; 8° pag. 56; Lei 20, la Reuniunea de misiuni, Lugoj Autorul combătând mai întâiu indiferentismul absolut apoi pe cel relativ înfățișează tot atunci adevărata religie prin vii comparații; în urmă combate mai multe lozinci indiferentiste, sub masca cărora se ascund greșeli și patimi, iar pe din afară arată „convingerea“ indiferentistă, care în fond însă nu e altceva decât o superficialitate de scamalor“. O recomandăm

Foșie Spintecătorul, trad. de Preotul Orthodox, Lugoj 1930 ed. Reuniunii de misiuni, format 16 pag. 27.

Ocupă Nr. 30 în seria de scrieri „*Să fie lumină*“ și este un contribut în această serie de scrieri pentru înțelesul tuturor, în chestiuni cari din vina altora sunt și ale noastre. Păcat că n'au fost scoase unele pasaje cari, deși adevărate, nu sunt potrivite pentru înțelesul tuturor. E bună și interesantă de citit.

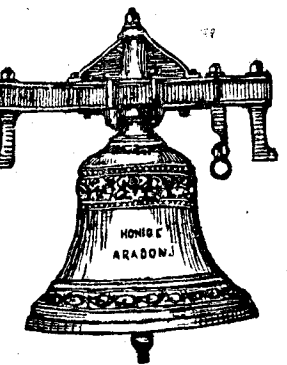
HÖNIG FRIDERIC

ARAD, SRTADA BARIȚIU 10-21.

Cea mai veche și mai mare furnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rechizite și scaune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Condițiuni avantajoase de plată.

Fondată la anul 1840.

Nou! Nou! Nou! Cărți de rugăciuni de Ioan Genț,

legătură supralux, se găsesc la Seminarul teologic, Oradea, dela 200 până la 350 Lei ex. Legătură piele fină, neagră, colorată, cauciuc, cu și fără copcii!

Redactor responsabil: Păr. Aloisie L. Dr. Tăutu.

